

Eija-Riitta
KORHOLA

Kuolemaa nopeampi

LÄHIKUVIA ELÄMÄSTÄ

TAMMI

Eija-Riitta Korhola

**KUOLEMAA
NOPEAMPI**

Lähikuvia elämästä

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

© EIJA-RIITTA KORHOLA JA
KUSTANNUSOSAKE YHTIÖ TAMMI 2019

ISBN 978-952-04-0432-1

PAINETTU EU:SSA

Sisällys

Lukijalle.....	9
Isku vyön ylle.....	13
Kuolema lukkojen takana	19
Muistista kadonnut aika	24
Nurkissa lämmittävä Jumala	33
Syöpäotilas	47
Rintamapotilas.....	55
Komprotissit.....	65
Akin suoritettu tehtävä.....	71
Kaisan viimeinen samppanja.....	76
Laiska ateisti ja Olymposvuoren jumalat	80
Kun Sahara tulvii.....	89
Itkemisen taito.....	95
Sielunviljely	102
Taivas Berliinin yllä.....	109
Pierustoveri.....	116
Sydämiä kalenterissa.....	122
Kuolemaa nopeampi.....	128
Diminutiivit ja tilpehöörit	135

Paha-Eeva	147
Rukousnaamiainen	157
Hän odottaa joka päivä.....	166
Vellihoisuus ja vessanaama	170
Mustat aukot	175
Ihmisen lika.....	183
Viimeinen rintapari uunista ulos	191
Häpeän geeni.....	198
Sairaana hyvä sote	208
Hymyilevä apollo.....	216
Luvattu maa.....	223
Tuntematon potilas.....	228
Epilogi.....	238
Viitteet	239

*Kesken elämän
kuolema käy ottamassa ihmisestä mitat.
Vierailu unohtuu ja elämä jatkuu.
Mutta puku ommellaan hiljaisuudessa.*

TOMAS TRANSTRÖMER, SVARTA VYKORT

*Huomenna tapaamme,
kuolema ja minä.
Syösköön hän miekkansa mieheen
joka on valveilla.
Mutta kuinka kirveleekään muisto jokaisesta hetkestä
jonka petturimaisesti tuhlaan.*

DAG HAMMARSKJÖLD, KIINNEKOHTIA

Lukijalle

Olen katsonut lukuisia kertoja englantilaisen televisio-käsikirjoittajan Dennis Potterin viimeisen tv-haastattelun, jonka hän antoi sairastuttuaan parantumattomaan haimasyöpään vuonna 1994. Aikamme merkittävimpiin kuuluva näytelmäkirjailija kävi hätkähdyttävän paljaan keskustelun elämästä, kuolemasta ja Jumalasta.

Tyypillinen keskustelu ei ollut. Haastattelun aikana Potter poltti ketjussa ja otti kipuihinsa samppanjaa ja morfiinia vuorotellen. Hän oli riuduttavan rakastunut elämään – ja leppymättömän vihainen keltaiselle lehdistölle, jonka hän katsoi turmelleen maansa. Voin arvata, että jos hän eläisi nyt, kiukun kohteena olisi sosiaalinen media. Mutta ennen kaikkea Potter kuvasi, kuinka hänen silmänsä olivat avautuneet nyt-hetken ihmeellisyyteen. Elämä voidaan määritellä vain preesensissä: se on olemista juuri nyt ja vain nyt. Potter sanoi tuntevansa suorastaan seesteisyyttä nyt-hetken tietoisuudessa ja juhlivansa elämää. Tällä hetkellä. Nyt.

Meneillään oli varhainen kevät, ja Potter oli nauttinut kaikesta suunnattomasti, ihmeteltyt kukkimisen kukkeutta ja nyt-hetken ”nytteyttä”: ”Ja voin nähdä sen. Asiat ovat nyt triviaalimpia kuin koskaan ja tärkeäm-

piä kuin koskaan. Ja ero triviaalin ja tärkeän välillä on yhdentekevä. Kaiken nytteys, nowness, on aivan ihmeellistä. Jos ihmiset vain voisivat nähdä sen. Mutta sitä ei voi kertoa, se pitää kokea. — Totuus on tämä: jos näet tämän hetken, voi pojat, näet sen. Ja voi pojat, juhlit sitä.”

Katsellessani tv-haastattelua ensimmäisen kerran kolmekymmentäviisivuotiaana muistan ajatelleeni, että juuri noin ihmisen pitäisi elää, oli elämää jäljellä vähän tai paljon. Miksi vain kuolevalla olisi oikeus todeta, että ero triviaalin ja tärkeän välillä ei merkitse mitään? Sehän koskee meitä kaikkia. Juuri tällainen uskallus pelkkyyteen tai röyhkeä vapaus päättää itse olennaisesta mahdollistaa luovuuden ja vapauttaa ihmispelosta.

Tuolloin katsellessani Potteria näin hänet vanhana miehenä, jolle kuolema tuli varsin säälliseen aikaan. Nyt hätkähän ajatusta: hän kuoli vain 59-vuotiaana, nuorena siis, kesken väkevän luomiskautensa. Ei ihme, että hän sanoi kirjoittavansa kilpaa lähestyvän kuoleman kanssa ja piti kauhukuvanaan vain sitä, että kuolema tulisi neljä sivua liian aikaisin. Hänen olisi pakko olla kuolemaa nopeampi.

Mielessäni ei edes käväissyt, että syöpä koskisi jonakin päivänä minua mutta sen kyllä ymmärsin, että kuolemaa en voisi väistää. Sen ajattelemista olen harrastanut säännöllisesti, siksikin, että säilyttäisin vapauteni olla triviaali.

Heti ensimmäisenä päivänä diagnoosin saatuani aloin kirjoittaa muistiin ajatuksiani. Niin kuin aikoinani kirjoittaessani isälleni omistettua kirjaa kirjoitin kilpaa hänen kuolemansa kanssa, joudun nytkin varautumaan samaan. Minun olisi oltava kuolemaa nopeampi.

Tällä hetkellä näyttää siltä, ettei sairastamani syöpä ota voittoa minusta, ja olen siitä onnellinen. Sanon tämän kuitenkin sillä nöyryydellä, joka salakavalaan, piileskelevään ja muuntautumiskykyiseen sairauteen kannattaa aina liittää.

Tarinani ovat osin kairauksia menneisyyteen sairavuoteelta, osin nykyhetkeä ja syövänhoidon kliinistä arkea. Osin ne selittävät mikä teki minusta minut, osin ne ovat vain sitä triviaalia havainnointia elämästä, johon otan iloisesti oman käden oikeuden: kirjani on tarinoita politiikasta, filosofiasta, kirjallisuudesta, rakkaudesta ja uskosta.

Helsingissä 1. marraskuuta 2018

Eija-Riitta Korhola

Isku vyön ylle

Sain tänään puhelimessa tietää, että minussa on nopeasti leviävä, aggressiivinen syöpä. Kun poskien kuumottaessa käsitin sanan koskevan itseäni, kuulin sen aivan kuin uutena ääntenä enkä voinut olla ihailematta suomen kielen täsmällisyyttä. Syöpä. Syömässä minua. Sisälleni on päässyt geenivaurio, ja se yrittää ahnehtia minulta elämäni. Jos se saa aikeensa läpi, kuolen pois. Kuolemaa en ole koskaan pelännyt, mutta järkyttynyt ajatus iski kuin sähköisku: olisiko panokseni todella tässä? Näinkö vähän ehtisin elämässä?

Oli keskiviikkoamu ja viimeistelin amsterdamilaisessa hotellissa muistiota yrityksen johtoryhmän kokousta varten. Samalla kun puhelin soi ja lääkäri analysoi magneettikuvia, eräs tuttava buukkasi minua tekstiviestillä puhujaksi ihmisoikeustapahtumaan. Yhtään miettimättä tekstasin vastauksen samaan aikaan kun juttelin lääkärin kanssa: En voikaan luvata. Olen juuri saamassa syöpädiagnoosia. Leikkaus voi sotkea kaikki aikataulut.

Puhelu sotki ne jo nyt. Tuli kiire lähteä firmaan. Kun astuin sisään, toimitusjohtaja oli aulassa kierroksella muutaman tuntemattoman naaman kanssa. Doctor Korhola, mitä kuuluu. Olisin voinut vastata samalla

kysymyksellä, mutta töksäytin vieraiden ihmisten läsnäollessa, että olen juuri saanut kuulla sairastavani aggressiivista syöpää, siksi vähän myöhässä. Sitten iski nolous: ei tämä ollut ollenkaan asiallista, hämmensin ilmapiiriin.

Vasta viikko sitten olin Delhissä puhujamatkalla. Hotellissa suihkussa käteni hipaisi jossain vaiheessa rintakehää, ja tunnistin vasemman rinnan yläpuolella jotain uutta. Kova kohta, vähän koholla. Kuin muutama manteli tai pari kolme ranskalaista pastillia olisi pujahtanut ihokerroksen alle. Olin aivan varma, ettei tuota ollut edellisellä viikolla. Mietin heti, olenko sählännyt salilla: tällainen kohouma voisi tulla, jos pamauttaa vartalon yläosan painonnostotankoon. Tai pöydänkulmaan?

En muistanut mitään törmäystä, eikä mustelmaakaan ollut. Seuraavana aamuna huomasin, että kyhmy on yhä paikallaan: en siis ollut kuvitellut sitä. Kävin pitämässä esitelmäni älykkäistä kaupungeista ja olin kerrankin tyytyväinen siihen, että tunteeni laahaavat aina tapahtumien perässä. Hotellille päästyäni tunnustelin rintakehää uudelleen, ja ihmettelin, mihin pitäisi ottaa yhteyttä. Samassa ystäväni soitti ja pyysi minua seurakseen matkalle. Totesin, etten uskalla nyt luvata mitään, ja vetosin outoon kyhmyhavaintooni. Toimit heti ja menet yksityiselle, saat tiedon nopeammin, hän määräsi. Laitoin netissä ajanvarauksen hänen suosittelemalleen syöpäsairaalalle, jonka nimi jää jokaisen filosofiaa opiskelleen mieleen. Viidessä minuutissa puhelin soi, ja sovin lääkäriajan heti seuraavalle päivälle, jolloin saapuisin Suomeen.

Loppumatkan aikana en uskaltanut enää koskettaa kyhmyä. Outoa ehkä, mutta pelkäsin, että sitä ei enää

olisikaan, ja olisin vaivannut asiallani ammatti-ihmisiä turhaan. Lentokoneessa matkalla Suomeen kuitenkin uskaltauduin kokeilemaan, ja siinä se oli, selvänä, kovana, itsepintaisena, ehkä vähän isompanakin. Tunsin absurdia helpotusta, en edelleenkään ollut kuvitellut. Pakko mennä lääkäriin. Pakko myös kertoa lapsille, sillä hajamielisyyteni herättäisi heidän huomionsa kuitenkin. Todennäköisesti huoli olisi tietenkin turha, mutta ainoa tapa eliminoida se oli ottaa selvää.

Maanantaina pääsin vastaanotolle. Lääkäri oli yhtä leppoisa kuin minä. Ei välttämättä mitään vakavaa, mutta hyvä aina tarkistaa. Tilataan aika ultraan, ja jos on tarpeen, otetaan ohutneulanäyte.

Olin rento ja levollinen, kun menin hoitajan puheille aikoja tilaamaan, ja tarkoitus oli saada varaus joskus seuraavalle viikolle. Sattui kuitenkin niin, että kuvantamisen paras asiantuntija Suomessa oli juuri talossa ja lähdössä lounaalle. Ehtisikö hän tutkia minut saman tien? Ehtisi. Menimme siltä seisomalta tutkimuksiin enkä ehtinyt täyttää edes lomakkeita.

Ensin mammografiaan. Sitten ultraan. Mies skannasi rintaa. Ilmeistä ja sanavalinnoista tajusin heti tunnelman muutoksen. Ei tämä ole mikään kysta tai rasvapatti. ”Nyt en sano, että *jos* tämä leikataan, vaan *kun* tämä leikataan pois.” Lääkäri otti saman tien paksuneulanäytteen. Eikä ollut vaikea tajuta tilanteen vakavuutta. Nyt minulta jo kysyttiin, miltä tuntuu. Saanko öisin nukuttua? Tarvitseeko nukahtamislääkkeitä? Jos ahdistaa, voisoin soittaa. ”Ei tämä ole vielä loppu”, sanoi hoitaja. ”Ei vielä tarvitse kaivaa hautakuoppaa.”

Jos minulla olisi taipumusta paniikkiin, noiden sana-
valintojen jälkeen olisin panikoinut.

Sanoin hoitajalle, etten halua lääkkeitä. Yritin selittää, että minulla on maailmankatsomus, joka pehmentää tällaisten asioiden vastaanottamista. Kuoleminen ja sairastaminen ovat periaatteessa otettu huomioon, eikä mitään pidetä sattumana. Kaikki on korkeammassa kädessä, ja olen koko ikäni rakastanut sitä kättä.

Ei saatana. Miltä tämä oikein kuulostaa? Onko minulla jotkut vällyt elämän ja itseni välissä?

Jos olivatkin, ne todella toimivat. Olo oli rauhallinen, kuin pumpulissa. Kävelin autoon ja kerroin tyttäreleni, että ainakin leikkaus on edessä, mutta sitä ei vielä tiedetä, onko kasvain paha. Menimme lounaalle, ja tekstasin tilanteen lähimmille. Ystävä soitti ja alkoi itkeä puhelimesta. Lohdutin häntä enkä ollut vielä huolissani. Asiahan ei ole varma. Parkkisakot sentään sain, tuo mitätön yksityiskohta unohtui.

Poikkesin Stockmannille ja hypistelin Balmuirin pehmeitä huiveja. Ajattelin, että jos sittenkin kuolen, haluaisin, että tyttärilläni olisi juuri tällaiset isot kashmir-huivit kaulallaan halaamassa heitä puolestani. Pojalleni keksisin jonkin muun lämmittävän muiston äidistä.

Tiistaina olin magneettikuvassa. Silloin iski kauhu ensimmäisen kerran. Kun menin vatsalleni alustalle, joka alkoi vetää minua pää edellä putken sisään, pyysin peruuttaa saadakseni nähdä, minne minua viedään. Saanko hengitettyä siellä? Rauhoituin nähtyäni, että putken pää on avoin, mutta jo tuo kolmen sekunnin

ahdistus oli liikaa. Lähdin suoraan lentokentälle ja olin kiitollinen, että työt pakottivat ajattelemaan muuta.

Ja nyt sitten. Kirjoitan tätä lentokoneessa keskiviikkoiltana matkalla Amsterdamista Suomeen. Kirjoitan, jotta en unohtaisi tätä hetkeä ja tätä oloa. En tunne oikeastaan vielä mitään, ehkä en ole ehtinyt tapahtumien vauhtiin. Torstaina kuulen patologin lausunnon. Perjantaina tapaan kirurgin ja saan tietää leikkaussuunnitelman. Viikko sitten olin terve nainen, joka ajatteli valmistautuvansa kesäkuisiin painonnostokisoihin. Oletan, että ne suunnitelmat saan nyt unohtaa. Nyt alkaa se matka, jolle kukaan ei halua. Mitä minulla on edessäni, Jumala?

Kaikki on kai kädessäsi ja kuten tunnustin maanantaina, rakastan sitä kättä. Mutta kysyn, mihin olet taluttamassa minua. Pelottaa ajatella, kuinka kivulias matkastani tulee. Voinko pyytää, että olisit lempeä minulle? Muutaman kuukauden päästä olen viisaampi. Jos siis elän sinne asti.

En tiedä, tuleeko tästä elämäkirja vai kuolemankirja. Ovatko nämä rivejä, joita jätän muistoksi lapsilleni ja lapsenlapsilleni? Tällainen oli äiti ja mummo, ja näitä hän ajatteli ennen kuolemaansa teitä hartaasti rakastaessaan. Vai onko tämä vain yksi vaihe, josta toivutaan, ennen kuin kuitenkin kuollaan?

Ensimmäinen ajatus aamulla diagnoosin jälkeen koski lasteni isää, menetettyä puolisoa. Suostuisiko hän monen vuoden jälkeen keskustelemaan kasvotusten? Saisiko syöpäni sen aikaan? Seuraava ajatus olikin jo itsesyyttelyä: miten olenkaan päästänyt tämän tappajan sisääni. Solujen puolustusjärjestelmään on päässyt virhe,

vaikkei syöpä ole edes suvun rasite. Miksi minä mokasin? Epäonnistunut grief management, surunhallinta? Tiedän, että olen ollut liian surullinen erosta, liian monta vuotta. Jostain luin, että kohtuullinen aika surra olisi kymmenesosa yhdessä vietetystä ajasta. Olen jo noin kaksinkertaistanut sen.

Mietin taas kerran kuolemaa lentokoneessa. Juuri täällä se ei ole mikään harvinainen ajatus, mutta nyt se on raaempi ja ankarampi. Arvioin, että olen lentänyt reilusti yli kaksi tuhatta kertaa, ja ainakin puolet näistä nousuista ja laskuista on tapahtunut kysyen, olisinko valmis, jos elämä päättyisi nyt. ”Opetta meille, miten lyhyt on aikamme, että saisimme viisaan sydämen.” Muutaman tärkeän ihmisen olen menettänyt kuolemalle, isän viisitoista vuotta sitten, ja aivan äsken kävin hautaamassa ystäväni Akin. Toinen läheinen ystäväni saattaa olla vaarassa, sillä hänen syöpänsä on uusunut. Olen aina kuvitellut, etten pelkää kuolemaa. Onko se totta? Se saattaa selvitä nyt. Ja kertaalleenhan olen tosiaan kuollut. Ainakaan silloin en ehtinyt pelätä, hidas kun olen.

Kuolema lukkojen takana

Kuolin Brysselissä tammikuussa 2009. No en, mutta sain kokea, miltä tuntuu luovuttaa ja kuolla. Tässä se elämä nyt oli, otatko vastaan?

On maanantai-ilta ja tulen Brysseliin viiden jälkeen. Menen kentältä suoraan parlamenttiin setvimään sähköposteja ja tekemään viikkosuunnitelmaa. Yhdentoista maissa otan taksin kotiin, parlamentin kuskit ovat läheneet kotiin jo tuntia aikaisemmin. Brysselin kodissa tulee nälkä, sillä toimistossa ei ollut mitään ruokaa, ei edes pähkinöitä eikä karkkipiiloja. Avustajien kanssa on syöty taas keksivarastotkin loppuun. Kotoa löydän vähän lakritsaa ja jääkaapista mansikoita. Mansikat ovat edellisellä viikolla ostettuja, mutta näyttävät vielä kunnollisilta ja kovilta. Jos niissä on hometta, en ainakaan huomaa sitä. Sitten unille. Nukahdan heti.

Kyseessä oli hyvin tyypillinen Brysselin viikon alku, ja normaalisti se jatkuisi samaan tahtiin. Joskus minulta kysytään, missä Brysselissä kannattaisi käydä konsertissa tai shoppailla. Sitä en oikeastaan koskaan ehtinyt selvittää. Mepin elämä on fast track, nopea elämän ohituskaista, jolla pyöritään jatkuvasti samoissa paikoissa: Brysselissä lentokentän, parlamentin ja asunnon välillä, Strasbour-

gissa sama kerran kuussa. Töitä tehdään aamuvarhaisesta iltamyöhään, siksikin, ettei se siellä ole perheeltä poissa. Työnarkomania kannattaa keskittää oikein – pikakelautussa viidessätoista vuodessani 8-vuotias kuopukseni oli yhtäkkiä 23-vuotias mies. Ajatus hätkähdyttää.

Yöllä herään tunteeseen, että kurkussa on pulloharja, ja minua yskittää. Yritän rykiä kurkun auki, mutta se ei auta, olo pahenee. Nousen ylös juomaan vettä, mutta kun kävelen peilin ohi ja näen kasvoni, tajuan ettei kyse ole yskästä. Kasvot ja huulet ovat aivan turvoksissa, silmät lähes muurautuneet umpeen. Minulla on allerginen kohtaus – paitsi että minulla ei ole allergioita. Kohta umpeutuvat hengitystietkin. Äkkiä jotain vaatetta päälle ja hakemaan apua.

Tuohon aikaan Brysselin asunnon alaovessa oli kaksi lukkoa, ja yläovessa yksi lukko. Ne kaikki avattiin avaimella myös ulos mennessä. Normaalisti jätän avaimen kiinni yläoveen, mutta nyt en löydä sitä ovesta. Enkä mistään. Etsin avainnippua tuloksetta ja alan tajuta tilanteen. Jos soitankin ambulanssin, en pääse ulos, ellei avain ala löytyä.

Seuraava ajatus on huoli tiedottamisesta. Jos en selviä, perheellä ei ole aavistustakaan, mihin kuolin. Minun on kerrottava tämä syy, koska se on niin epätodennäköinen. Soitan miehelle, mutta hän ei vastaa, puhelin on tietenkin äännettömällä. Soitan tyttarelle, sama juttu. Miksei kenelläkään laukea vastaaja päälle? Muistan, että tytär Reeta on keikalla Brysselissä, ja nukkuu hotellissa sulhasensa Heikin kanssa. Alan kirjoittaa miehelleni tekstiviestiä: ”Rukoile puolestani, minulla on jokin allerginen kohtaus enkä saa henkeä.” Sitten muistan, että ainakin Brysselin-

avustajallani on vastaaja, soitan hänelle. Kun jälkeempään kuuntelimme puheluani nauhalta, pihinä kuulosti järkyttävältä. ”Tässä on Eija-Riitta, anteeksi että vaivaan yöllä. Mulla on jokin allerginen kohtaus, ehkä mansikoista. En ehkä selviä tästä, mä en löydä avainta, jotta pääsisin ulos, ja mulla loppuu happi. Jos kuolen, kerro syy perheelle ja sano, että rakastin heitä mielettömästi.”

Yllättäen saan toisen tyttären kiinni. Silmissä mustenee jo: kähisen vain samat faktat, en löydä avainta ja pääse ulos, rakastan sinua. Lapseni alkaa itkeä mutta en voi puhua enää, ääneni on mennyt. Jatkan vielä etsimistä. Olen keittiössä, lähellä ovea ja sitten en enää näe mitään – en siis saa soitettua ambulanssia kuitenkaan. Luovutan huimaukselle ja tajuan, että elämä loppuu nyt tähän. Muistan vielä ajatelleeni, että tältä kuolema tuntuu, ilmattomalta, kevyeltä, ei pelottavalta. Sinun käsiisi. Olen aina kaivannut sinua.

Yhtäkkiä herään keittiön lattialta puhelimeni kilahdukseen. Olen vatsallani ja näen taas, vaikken vieläkään saa kunnolla henkeä. Kännykässä on miehen viesti: Taistele Eija, ambulanssi on tulossa, rukoilen. Samalla hetkellä näen pudonneet avaimet lattialla kenkärallin alla. Tämä on ihme. Sieppaan shaalin hartioilleni ja ryntään ulos.

Kun pääsen alaovelle, avaan vapisevin käsin lukot ja taistelen ulos, ulkona on ambulanssi ja ovella ensihoitaja: hän pistää minuun samantien adrenaliinipiikin ja taluttaa sitten autoon. Samalla hetkellä taksi kaartaa kadulle, ja Reeta ja Heikki tulevat ulos. Kun Reeta näkee kasvoni, hän menee shokkiin ja alkaa huutaa suoraa huutoa: äitini ei näytä tuolta, hän on oikeasti kaunis, ei tuollainen. Auto

lähtee liikkeelle, henki alkaa kulkea, pääsen sairaalaan, pelastun.

Mitä oli tapahtunut? Mies oli herännyt yöllä vessaan, ja huomannut viestini. Samassa hän näki puhelimen näytöllä tyttären soittavan, ja kuuli tilanteen. Hän soittaa heti Brysseliin toiselle tyttärelle, joka ei edelleenkään vastaa. Mutta Heikki herää kännykän valon välkkeeseen ja vastaa puhelimeen. He tilaavat ambulanssin ja ottavat saman tien taksin luokseni.

Jäljestäpäin en voi kuin ihmetellä itseäni. Missä oli taistelija, se joka politiikassa ei hellitä edes silloinkaan, kun jo kannattaisi? Miksi niin sovinnolla totesin, että tämä oli tässä? En tosin nähnyt elämäni filminauhalla, mutta päättelin, että kuolema voittaa tämän erän. Kuolemanpelkoa en ehtinyt tuntea, mutta pelkäsin aivan mielettömästi läheisteni järkytystä. Pelastautumisen sijasta keskityin tiedottamaan. Hyvin huolestuttavaa jälkeenpäin ajatellen oli lähes patologinen kohteliaisuus: mielessä ei edes käynyt rymistellä naapureita apuun tai rikkoa ovea. Avustajallekin jätetyssä viestissä pihisin ensin anteeksipyyntöä yöllisestä häirinnästä, mutta koska en ehkä selviä, perheen on saatava tietää syy.

Sairaalassa selvisi, että kyseessä oli anafylaktinen shokki, hengitystiet turvottava äkillinen allergiakohtaus. He pitivät mahdollisena, että syömiini mansikoihin oli muodostunut itiöitä tai hometta, joka aiheutti reaktion.

Aluksi päätin, etten puhu tapahtuneesta mitään, se on terveyttä koskeva yksityisasia, eikä mepillä ollut siinä suhteessa ministerin velvoitteita. Avautuminen siirtäisi yksityisyyteni suojaa ei-toivottuun suuntaan. Asia tuli

kuitenkin esiin, koska jouduin selittämään vierasryhmäläni eksoottista ulkonäköäni allergian turvotettua silmäni muutamaksi päiväksi – ei Brysselissä näin ankarasti juhlinta.

Juttu alkoi kulkea. Kuukautta myöhemmin se oli kantautunut Ilta-Sanomien toimittajan korviin. Vaikka henkilökohtaisten sairauskertomusten esittely tuntuu kiusalliselta, olen huomannut, että tosi versio on erilaisia kierteleviä huhuja vähemmän kiusallisempi. Kannattaako venkoilla tai tehdä numeroatekemättömyydestä numeroa: poliitikkokin on ihminen – ja ihmisille sattuu.

Tarinaa siitä, miten ja mihin kadotin muistini, en ole kertonut, vaikka sitä on kysely minulta jo yli kaksi vuosikymmentä. Joskus tunsinkin kiusausta avautua aiheesta, sillä tajusin monen kuvittelevan katsellessaan julkista minääni, että tuossa on kohtalon hemmottelema tapaus, joka on saanut elää pumpulissa ja saanut paljon helpolla. Sellaisina hetkinä teki mieli kuvata sitä teräsvillaa, jolla minua on hangattu. Mutta sitten epäröin, monestakin syystä. Kuvottavin kysymys oli, olisinko ostamassa henkilökohtaisella kriisilläni jotakin hyväksyntää. Olisiko se sen arvoista? Jos alkaa kierrättää suruaan sääliltä toiselle, voi käydä niin, että päätyy lopulta halveksimaan kokemustaan. Sitä on hinnoiteltu liikaa.

Ajan kuluminen on hyvä lääke moneen asiaan. Ja tositarinathan ovat kiinnostavia, sille ei mahda mitään. Ehkä nyt on aika kertoa, mitä tapahtui 20-vuotiaalle opiskelijalle Wienissä. Freelance-toimittajana työskennellessäni kirjoitin aiheesta jutun Hesarin NYT-liitteeseen vuonna 1996, mutta silloin en kertonut, että haastateltava olin minä itse.

Sain tänään puhelimessa tietää, että minussa on nopeasti leviävä, aggressiivinen syöpä, joka yrittää ahnehtia minulta elämäni. Jos se saa aikeensa läpi, kuolen pois. Kuolemaa en ole koskaan pelännyt, mutta järkyttynyt ajatus iski kuin sähköisku: olisiko panokseni todella tässä? Näinkö vähän ehtisin elämässä?

Pitkäaikainen europarlamentaarikko, yhteiskunnallinen keskustelija ja ympäristöpolitiikasta tohtoriksi väitellyt filosofi Eija-Riitta Korhola sai yllättävän syöpädiagnoosin ja joutui sairausvuoteelle. Prosessista syntyneessä kirjassa Korhola muistelee syöpähoitojen lomassa niin lapsuuttaan kuin opiskeluaikoja Wienissä ja vuosia Brysselissä. Heti diagnoosin saatuaan hän alkoi kirjoittaa ajatuksiaan muistiin.

Kuolemaa nopeampi – lähikuvia elämästä on kirja Eija-Riitta Korholan sielunmaisemasta. Se on myös kirja politiikasta, elämästä, vanhemmuudesta, rakkaudesta ja uskosta.

EIJA-RIITTA KORHOLA on viestintään, konsultointiin, kirjoittamiseen ja hallitustyöskentelyyn keskittyvä entinen europarlamentaarikko.

	 9 789520 404321
www.tammi.fi	99.1 ISBN 978-952-04-0432-1